

Kázání: 240. O Božích křídlech

Kázání

Obrázek byl generovaný umělou inteligencí AI

O Božích křídlech

1. čtení: Rút 1, 15 - 18 a 2, 3 - 13

15 Noemi jí řekla: „Hle, tvá švagrová se vrací ke svému lidu a ke svým bohům. Vrať se také , následuj svou švagrovou!“

16 Ale Rút jí odpověděla: „Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem.

17 Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Rozdělí nás od sebe jen smrt.“

18 Když Noemi viděla, že Rút je odhodlána jít s ní, přestala ji přemlouvat.

3 Šla tedy, přišla na pole a sbírala za ženci klasy . Shodou okolností patřil ten díl pole Bóazovi z Elímelekovy čeledi.

4 Tu přišel z Betléma Bóaz a pozdravil žence: „Hospodin s vámi.“ Odpověděli: „Hospodin ti žehnej.“

5 Bóaz se otázel svého služebníka, který dozíral na žence: „Čí je to dívka?“

6 Služebník, který dozíral na žence, odpověděl: „To je moábská dívka, která se vrátila s Noemi z Moábských polí.

7 Optala se: ‚Mohla bych sbírat a paběrkovat za ženci mezi snopy?‘ Jak přišla, zůstala tu od samého rána až do této chvíle. Jen trochu si tady oddechla.“

8 Bóaz oslovil Rút: „Poslyš, má dcero. Nechoď sbírat na jiné pole a neodcházej odtud. Přidrž se mých děveček.

9 Podívej se vždy, na které části pole budou sklízet, a jdi za nimi. Poručil jsem služebníkům, aby tě neobtěžovali. Budeš-li mít žízeň, jdi k nádobám a napij se vody , kterou služebníci načerpají.“

10 Tu padla na tvář, poklonila se k zemi, a otázala se ho: „Jak to, že jsem u tebe došla přízně, že se mě ujímáš, ačkoli jsem cizinka?“

11 Bóaz jí odpověděl: „Jsem dobře zpraven o všem, co jsi po smrti svého muže učinila pro svou tchyni, že jsi opustila otce a matku i rodnou zemi a odešla jsi k lidu, který jsi dříve neznala.

12 Nechť ti Hospodin odplatí za tvůj skutek. Ať tě bohatě odmění Hospodin, Bůh Izraele, pod jehož křídla ses přišla ukrýt!“

13 Ona řekla: „Kéž bys mi i nadále projevoval přízeň, pane. Potěšil jsi mě, že jsi se svou otrokyní mluvil přívětivě, ačkoli se nemohu rovnat žádně z tvých otrokyň.“

2. čtení: Jan 14, 8 - 12

8 Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“

9 Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce?

10 Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky.

11 Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky!

12 Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci.

Sestry a bratři, naše babička Ludmila se narodila koncem předminulého století do rodiny hospodského v jedné vesnici u Kutné Hory. Samozřejmě musela v rodinném podniku pomáhat, často například roznášela kunčoftům pivo. Ráda by bývala studovala, ale s něčím takovým se tenkrát u venkovských dívek nepočítalo. Nejednou si tak při obsluhování více či méně rozjařených sousedů pro sebe povzdychla: „Jestlipak by se nedalo žít nějak lépe a smysluplněji...“

Krátce po velké válce o babičku projevil zájem náš děda. Jednalo se o dobře postaveného báňského úředníka. Sice byl o dvacet let starší, ale v pohledu na život se oba shodovali, tak proč ne? A byla svatba. Pro babičku to byl výtah z prostředí zakouřeného venkovského lokálu na prestižní úroveň chotě dobře zaopatřeného manžela.

Tak trochu její příběh připomíná některý z filmů z doby první republiky ve stylu „jak chudá dívka ke štěstí přišla“. Babičce ale tenhle společenský vzestup do hlavy nikdy nestoupnul. Vychovala tři dcery, pečovala o svého o generaci staršího muže a obětavě snášela jeho vrtochy. Třeba když jí zakázal číst sladkobolné romány pro ženy, které tenkrát vycházely. Bývaly často o tom, jak chudá dívka ke štěstí přišla. Že prý ať si čte raději v Bibli, to je mnohem užitečnější.

Babičce nezbylo nic jiného, než mužův zákaz respektovat. Zvláště když ji výtisk románu zabavil. Nicméně v Bibli to ona si četla tak jako tak. A není bez zajímavosti, že v ní je i jeden příběh o chudé ženě, co ke štěstí přišla. Je krásně sladkobolný a melodramatický, docela jak takový příběh správně má být. Babička ho určitě znala a myslím, že si ho po večerech ráda opakovaně četla.

Rád bych si ho dnes spolu s vámi, sestry a bratři převyprávěl. Nejvyšší čas, zjistil jsem totiž, že na knihu Rút jsem v neděli ještě nikdy nekázal. V sobotu ano, na jedné svatbě, ale to je tak všechno. Přitom tenhle příběh dokáže chytout za srdce. Prakticky všechny postavy v něm jsou totiž dobří lidé. A hlavně příběh končí happy endem, docela jako ve filmu pro pamětníky, kde si chudou dívku vezme za ženu pan továrník.

Pojďme tedy na to. Kniha Rút začíná stručně a tragicky. V Judsku je hlad a tak se Elímelek se svou ženou Naomi a dvěma syny seberou, prodají pole a přestěhují se do sousedního Moábska. Synové se zde ožení s moábskými dívkami a zdá se, že jsou všichni z nejhoršího venku. Další pokračování tragédie ovšem na sebe nenechá dlouho čekat. Elímelek zemře a po něm i jeho dva synové. Důvody neznáme.

Naomi zůstane sama a stejně tak i její dvě snachy. Když se doslechne, že v Judsku už je zase co jíst, Naomi se rozhodne vrátit do Betléma, odkud před lety s rodinou přišla. Snachy jdou nejprve s ní, ale tchýně je od cesty do Judska, kde nikdy nebyly, odrazuje. Mají si najít nové muže v Moábsku, kam obě patří, jsou přece ještě mladé. V Judsku budou mít jako cizinky šanci zajistit si budoucnost prakticky nulovou.

Jedna snacha se tedy s pláčem rozloučí, ale ta druhá, Rút, že prý půjde s Noemi a basta. Prostě si to nenechala vymluvit. Své rozhodnutí sdělí tchýni slovy, které jsme dnes slyšeli v prvním čtení. Je to ten známý text, co se často čte na svatbách: Kam půjdeš ty, tam také s tebou půjdu... Tahle oddanost ke svatbám pasuje, i když vlastně v příběhu o žádnou svatbu nešlo.

Proč se Rút rozhodla jít se svou tchýní do cizí země? Protože měla dobré srdce, tak jednoduché to je. Věděla, že se Noemi vzhledem ke svému věku, bez muže a bez domova, ocitla na nejnižší příčce společenského žebříčku. Ve společnosti, kde dominovali muži, měly ženy význam pouze jako

manželky a rodičky dětí. Pokud žena neměla muže ani děti, neměla budoucnost. Rút věděla, že její tchýni se stářím nečeká nic dobrého. Sama na tom sice nebyla o nic lépe, na rozdíl od Noemi byla ale mladší.

A tak obě ženy jdou spolu do Betléma, vstříc velice nejisté budoucnosti. Když dorazí na místo, Rút se hned chopí iniciativy. Jíst se musí, a protože jsou zrovna žně, vyrazí na pole paběrkovat obilí. Všimne si jí farmář Bóaz, kterému pole patří. Od svého správce statku se dozví, že je to snacha od Noemi, která se vrátila z Moábska. Noemi a její příběh Bóaz zná, protože její zesnulý muž Elímelek patřil do širší rodiny.

Evidentně je oddaností Moábky Rút ke své tchýni dojatý: „Jsem dobře zpraven o všem, co jsi po smrti svého muže učinila pro svou tchyni, že jsi opustila otce a matku i rodnou zemi a odešla jsi k lidu, který jsi dříve neznala. Nechť ti Hospodin odplatí za tvůj skutek. Ať tě bohatě odmění Hospodin, Bůh Izraele, pod jehož křídla ses přišla ukrýt!“

Rút ovšem na poli při paběrkování neměla ještě ani tušení, že je Bóaz vzdálený příbuzný. Prostě hodný člověk, myslela si, když své tchýni předávala pytel s více než 30 kilogramy čistého ječmene. Když Noemi uslyšela, co všechno se na poli její snaše přihodilo, najednou ožila. Bóaz je vzdálený příbuzný! Jestli má Rút nějakou šanci na lepší život, pak jedině s tímhle dobrým člověkem! Mohl by ve vztahu k ní sehrát roli zastánce, pokud bude chtít.

Tady musím, sestry a bratři, udělat v příběhu krátkou vsuvku, protože pointa nám zůstane skrytá, pokud si neřekneme něco o tehdejší legislativě. Když se někdo tenkrát ocitnul v situaci jako Rút, to znamená bez muže a bez dětí, měl ji zachránit bratr jejího zesnulého manžela tím, že si ji vzal za ženu, klidně třeba druhou v pořadí. Jejich syn by byl potom po právní stránce pokračovatelem rodu zesnulého se všemi právy a povinnostmi, zejména pokud se týká zajištění matky ve stáří.

Problém ovšem je, že Rút žádného švagra nemá. Je tu ale dobrý člověk Bóaz, ten by tuhle roli mohl sehrát! Brání tomu ovšem dvě věci: za prvé není přímý příbuzný a ze zákona nemá tedy žádnou povinnost si Rút vzít a zaopatřit tak na stáří; za druhé je už postaršího věku a nejspíš ho něco takového ani nenapadlo.

Právě o tom nyní Noemi přemýšlí. Je třeba, aby Rút neseseděla v koutě, ale aktivně jednala. Když bylo po žních Noemi své snaše předestřela svůj plán. Oddaná snacha nic nenamítala a udělala všechno, co jí tchýně řekla. Umyla se, navoněla a oblékla jediné lepší šaty, co měla. V noci se pak odebrala na Bóazův statek, kde se zrovna mlátilo sklizené obilí. Počkala si ve skrytu, až se všichni mlátiči navečeří a odeberou ke spánku.

Bóaz si ustlal stranou za hromadou obilí a usnul. V tu chvíli si k jeho nohám nepozorovaně přilehla i Rút. Když se v noci Bóaz probudil, docela se vylekal, kdo že mu to leží u nohou. A protože nebylo na krok vidět, zeptal se: „Kdo jsi?“ No, a tehdy mu Rút tiše řekla, že je to ona a že je tu proto, aby nad ní Bóaz rozprostřel křídlo svého pláště, kterým se přikrýval.

V českém překladu to nevynikne, protože okrajové části nějakého kusu látky říkáme cíp a ne křídlo. V hebrejštině je to ovšem křídlo a ne cíp. A Bóazovi všechno v té tmě najednou docvaklo. Vzpomněl si, jak ještě na poli při paběrkování popřál Rút, ať jí za její oddanost své tchýni bohatě odmění Hospodin, pod jehož křídla se, ač sama Moábka, přišla do Judska ukrýt.

Bóaz pochopil, co po něm Rút chce: aby se oním Hospodinovým křídlem stal on sám. Stručně řečeno aby si ji vzal za ženu. A Bóaz se vůbec nebrání, dokonce Rút děkuje za její oddanost, tentokrát oddanost vůči němu – že nehledala zastánce a případného manžela mezi věkově sobě rovnými, ale přišla za ním, seniorem.

V zásadě byla ruka v rukávě, jenom bylo ještě třeba na betlémském městském úřadu vyřešit pár právních drobností. A potom byla svatba. A do roka se narodil syn a to znamenalo, že bude o Rút na stará kolena postaráno, ba dokonce, že bude postaráno i o babičku Noemi. Kdo by to byl na začátku příběhu čekal, že chudá Rút se svou tchýní takhle ke štěstí přijdou!

Sestry a bratři, dnes je jiná doba, máme jiné spolehlivější způsoby, jak se zabezpečit na stáří. Nejsme životně závislí na podpoře rodiny, ať už dětí nebo vnoučat. V tomhle smyslu je nám dnešní příběh na hony vzdálený. Přesto se v něm můžeme nalézt.

Je to příběh o dobrých lidech, příběh, který potřebujeme slyšet v každé době. Příběh o statečné Noemi a oddané Rút, o laskavém Bóazovi. Příběh o tom, že Bůh pomáhá, když nezůstaneme sedět v koutě, ale sami něco pro změnu uděláme. Příběh o tom, že Hospodin nad potřebnými rozprostírá svá křídla prostřednictvím lidí, kteří jsou milosrdní a vědí, co je to soucit.

Ježíš to svým učedníkům řekl jasně: „Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší.“ To se potom z ničeho nic začnou dít zázraky a ti, co poztráceli všechnu naději a nad nimiž už každý zlomil hůl, najednou přicházejí ke štěstí, najednou se cítí být zase lidmi, kterým se otevírá nadějná budoucnost.

Kdo ví, možná jsme tu právě proto, abychom se stávali takovými zastánci, co rozprostírají křídla své pozornosti bez ohledu na to, co z toho budou mít. Prostě jako sám Hospodin.

PeČ

SPCH 10. 11. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)